
Namysłów, st. 27, gm. loco, woj. opolskie, AZP 81-35/8

Informator Archeologiczny : badania 32, 113-114

1998

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Mierzyn, st. 30, woj. szczecińskie, AZP 30-05/45 - patrz: środkowa i późna epoka brązu

MROCZA, st. 2, gm. *loco*, woj. bydgoskie, AZP 35-34/34

- cmentarzysko kultury łużyckiej z okresu halsztackiego
- cmentarzysko kultury przeworskiej z fazy B₂ okresu wpływów rzymskich

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr. Wojciecha Kuczkowskiego przy współpracy mgr. Piotra Olszewskiego. Finansowane przez PSOZ i Muzeum Okręgowe. Dwunasty sezon badań.

Prace wykopaliskowe kontynuowano na zachodnim i południowym obrzeżu cmentarzyska. Nawiązując do siatki arowej, wytyczono 5 wykopów sondażowych o wymiarach: 2 x 10 m, 4 x 10 m, 6 x 10 m, 4 x 20 m. Ogółem odkryto i wyeksplorowano 4 groby ciałopalne, w tym 2 skrzynkowe i 2 jamowe. Na uwagę zasługuje popielnica z grobu skrzynkowego nr 121, która zawierała nietypowy pochówek cząstkowy, składający się z dużych fragmentów czaszki o słabo zrośniętych szwach śródczaszkowych (młody osobnik), żuchwy z dobrze zachowanymi zębami oraz kości długich kończyn górnych. Popielnice z grobów skrzynkowych przykryte były misami i pokrywami wpuszczanymi do naczyń.

Oprócz przepalonych kości ludzkich zawierały kółka z brązu i paciorki z niebieskiego szkła. Popielnice osadzone były na bruku ułożonym z płytek i małych kamieni. W dwóch grobach jamowych znajdowała się stosunkowo duża ilość drobnych, silnie przepalonych szczątków kostnych.

Pośród nich znajdowały się (grób 122) 2 paciorki z niebieskiego szkła, fragmenty brązu (zapinki?). Jamy o kształcie nieckowatym wypełnione były ciemnobrunatną ziemią z domieszką węgielków drzewnych. Odkryte groby skrzynkowe i jamowe potwierdzają wcześniej ustaloną chronologię cmentarzyska, na okres halsztacki do fazy B₂ okresu rzymskiego.

Ze względu na prace budowlane na badanym obiekcie, należy kontynuować badania ratownicze oraz sprawować nadzór konserwatorski.

NAMYSŁÓW, st. 27, gm. *loco*, woj. opolskie, AZP 81-35/8

- cmentarzysko i osada ludności grupy górnośląsko-małopolskiej kultury łużyckiej z V okresu epoki brązu i okresu halsztackiego

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 22 czerwca do 22 lipca przez mgr. mgr. Klemensa Macewicza, Grzegorza Molendę i Krzysztofa Spychałę (PSOZ w Opolu). Finansowane przez PSOZ. Ósmy sezon badań. Przebadano powierzchnię około 2 arów.

Prace prowadzone były na obszarze budowy osiedla domków jednorodzinnych przy ul. 1 Maja. Badaniami objęto centralną część działki nr 70.

W wytyczonym wykopie o wymiarach 10 m x 20 m stwierdzono, że północną część zajmuje współczesny wkop – dawna piaskownia zrehabilitowana przed II wojną światową.

Odkryte groby zalegały bezpośrednio pod warstwą orną, a część z nich głębiej, do 60 cm.

Na przejściu z warstwy ornej do warstwy piasku zalegały pojedyncze kamienie oraz ich skupiska. Stwierdzono, że pojedyncze kamienie ułożone były nad głębiej posadowionymi pochówkami składającymi się tylko z popielnicy, zaś skupiska kamieni tworzyły bruk nad pochówkami z obstawą kamienną i kilkoma naczyniami obstawy. Odkryto 34 groby ciałopalne. Zarysy większości z nich czytelnie rysowały się na tle ciemnożółtego piasku.

Jamy grobowe generalnie miały zarysy nieregularne zbliżone do owalu lub prostokąta. Wyposażenie pochówków składało się z tylko popielnicy lub popielnicy i kilku innych naczyń.

Podczas badań znaleziono wyjątkowo dużo zabytków z brązu, m.in. sierp, fragmenty szpil, łańcuszki, zawieszki, kółka, guziki, spirale, fragment bransolety, „koraliki” oraz wiele stopionych przedmiotów. Ponadto odkryto zawieszkę z kręgów rybich nawleczonych na drut brązowy oraz glinianą grzechotkę.

Ponadto badania ratownicze przeprowadzono na działkach:

nr 32 - odkryto sześć grobów,

nr 78 - odkryto dwie jamy osadnicze.

Badania będą kontynuowane w miarę prowadzenia inwestycji. Zabytki tymczasowo przechowywane są w PSOZ w Opolu, docelowo zostaną przekazane do tworzonego Muzeum w Namysłowie.

Wyniki badań zostaną opublikowane w: „Badaniach Archeologicznych na Górnym Śląsku w 1998 roku”, s. 95-100.

NOWAKI, st. 18, gm. Pakosławice, woj. opolskie, AZP 92-30/150

- cmentarzisko ciałopalne ludności grupy górnośląsko-małopolskiej kultury łużyckiej z (IV?) V okresu epoki brązu i z okresu halszackiego C

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 10 do 28 sierpnia przez mgr. Mariusza Krawczyka (Muzeum w Nysie). Drugi sezon badań. Przebadano powierzchnię 217,5 m².

Przebadano teren stanowiska zlokalizowanego bezpośrednio na północ od rejonu odsłoniętego w trakcie pierwszego sezonu badawczego. Założono ogółem 3 wykopy; jeden szeroko-płaszczyznowy i dwa o charakterze sondażowym. Odsłonięto i przebadano 26 obiektów grobowych wśród których wyróżniono: 5 grobów jamowych oraz 21 grobów popielnicowych, w tym 14 pewnych i 7 domniemanych popielnicowych, w bardzo dużym stopniu zniszczonych przez orkę. Stan zachowania większości obiektów był zły.

Występowały one bezpośrednio pod warstwą orną, czasem części stropowe obiektów były rozwleczone przez pług. Lepiej zachowane były głębiej posadowione groby jamowe. Większość jam grobowych w rzucie poziomym miała kształt prostokąta o zaokrąglonych narożach. Groby popielnicowe zawierały od 5 do 11 naczyń: duże wazy lub amfory pełniące funkcję popielnicy (w jednym grobie popielnicę stanowił duży garnek) oraz przystawki: formy amforowate i wazowate, czerpaki, garnki, rzadziej czarki i kubki. Misy służyły często jako pokrywki innych, głębokich naczyń. Na terenie cmentarzyska znaleziono też wyroby z brązu - fragmenty szpil, oraz elementy taśmy brązowej.

Generalnie - potwierdzono datowanie obiektów grobowych na przełom V okresu epoki brązu i halsztatu C. Jednak formy naczyń znalezione w 2 obiektach nawiązują do IV okresu epoki brązu. W porównaniu z informacjami uzyskanymi w trakcie pierwszego sezonu badawczego, świadczącymi o dwufazowości użytkowania cmentarzyska, potwierdzałoby to fakt nieco dłuższego jego funkcjonowanie - od IV do przełomu V okresu epoki brązu i halsztatu C, z tym że zdecydowana większość spośród przebadanych do tej pory pochówków związana jest z młodszą fazą funkcjonowania cmentarzyska. W związku z postępującą degradacją stanowiska, przewiduje się kontynuację badań, aż do całkowitego przebadania cmentarzyska.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Muzeum w Nysie.

Wyniki badań zostaną opublikowane w „Badaniach archeologicznych na Górnym Śląsku i Ziemiach Pogranicznych w 1998 roku”.

Badania będą kontynuowane.

Ojców - Jaskinia Łokietka, gm. Skała, woj. krakowskie, AZP 99-55/22 - patrz: paleolit

OLESNO-WALCE, st. 4, gm. *loco*, woj. częstochowskie, AZP 85-41/15

- cmentarzisko kultury łużyckiej (okres halszacki)
- osada wczesnośredniowieczna i średniowieczna

Wyprzedzające badania sondażowe, przeprowadzone w sierpniu, przez mgr. Ryszarda Kołomańskiego (Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska w Jeleniej Górze). Finansowane przez PSOZ. Drugi sezon badań.

W bieżącym roku przebadano powierzchnię 76 m² i założono 3 sondáže.

Wyniki badań zostaną opublikowane w „Badaniach Archeologicznych na Górnym Śląsku i Ziemiach Pogranicznych w 1998 roku”, s. 143-149.

Badania nie będą kontynuowane.